

Cuntas Leithreasa 2025

Vóta 45

Breisoideachas agus Ardoideachas,
Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 45, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

I gcomhréir leis an gceanglas sin, d'ullmhaigh mé an cuntas atá faoi iamh maidir leis an tsuim a caitheadh sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2025 ar thuarastail agus ar chostais Oifig an Aire Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta, ar sheirbhísí áirithe atá á riar ag an Oifig sin agus ar íocaíochtaí deontas áirithe.

Cuirtear an olltoradh buiséid maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2025, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain. Tá barrachas €15.733 milliún faoi dhliteanas lena ghéilleadh don Státchiste.

Cuimsítear an ráiteas maidir le beartais agus prionsabail chuntasaíochta agus nótaí 1 - 6 mar chuid den chuntas.

Ráiteas faoi pholasaithe agus faoi phrionsabail chuntasaíochta

Tá na beartais agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le Cuntais Leithreasa a ullmhú leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe na Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin i gCiorclán 25 de 2025. Áirítear ar na beartais sin cur i bhfeidhm Chaighdeáin Chuntasaíochta an Rialtais Láir (CGAS), atá á dtabhairt isteach de réir a chéile, agus caighdeáin áirithe i bhfeidhm cheana féin sa tréimhse chuntasaíochta roimhe sin agus caighdeáin eile ag teacht i bhfeidhm sa tréimhse reatha.

Leithdháileadh costas

Cuireann an Roinn Oideachais agus Óige seirbhís chomhroinnte ar fáil don Roinn seo i dtaca le roinnt feidhmeanna corparáideacha, ar cuireadh leithdháileadh comhaontaithe costas i bhfeidhm ina leith. Níl sócmhainní seasta i seilbh na Roinne seo agus is leis an Roinn Oideachais agus Óige na sócmhainní a úsáideann an Roinn seo, agus is í an Roinn sin a rialaíonn iad agus a thaifeadann iad sa chuntas leithreasa le haghaidh Vóta 26. Tá muirear dímhéasa barúlach curtha i bhfeidhm sa nóta glanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara chun úsáid na sócmhainní seo a léiriú.

Aithint sócmhainní maoine

Fuair an Roinn maolú sealadach ar chur i bhfeidhm iomlán CGAS 32 Socruithe Lamháiltais Seirbhíse: Deontóir maidir le cuntas leithreasa 2025 i ndáil le cuntasaíocht a dhéanamh ar shocruithe áirithe comhpháirtíochta poiblí-príobháidí (PPP).

Tá an Roinn ag cur i gcrích na measúnuithe rialaithe is gá chun aithint iomchuí shócmhainní PPP agus na ndlíteanas gaolmhar faoi CGAS 32 a chinneadh. Go dtí go gcuirfeadh na measúnuithe sin i gcrích, níor aithníodh na sócmhainní PPP ná na dlíteanais ghaolmhara ábhartha i gcuntas leithreasa 2025. Leantar de na gealltanais faoi na socruithe PPP sin a nochtaidh sna nótaí a ghabhann leis an gcuntas.

Tá sé beartaithe ag an Roinn na measúnuithe atá fós le déanamh a chur i gcrích le linn 2026. I gcás ina gcinneadh an Roinn go bhfuil sócmhainn faoina rialú aici chun críocha CGAS 32, aithneofar an tsócmhainn agus an dliteanas gaolmhar i gcomhréir leis na ceanglais CGAS is infheidhme. I gcás ina gcinneadh go bhfuil an tsócmhainn faoi rialú eintitis eile, déanfaidh an Roinn na bearta is gá chun tacú le haitheantas iomchuí na sócmhainne ag an eintiteas sin.

Ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm a chinntiú go ndéanann an Roinn córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a oibriú.

Feidhmítear an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus mo chuid oibleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadh i gceart, agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó go mbraithfí iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a choinneáil agus coimeádtar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtúlacht.

Seirbhísí comhroinnte

Baineann an Roinn seo leas as socrú seirbhíse comhroinnte leis an Roinn Oideachais agus Óige maidir le roinnt réimsí corparáideacha. Tá na sonraí sonracha do gach réimse leagtha amach i meamraim tuisceana ar leithligh.

Cuirtear seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna agus párolla ar fáil trí shocrú seirbhíse comhroinnte leis an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte.

Bím ag brath ar litreacha dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta na Roinne Oideachais agus Óige agus ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte, lena ndeimhnítear go bhfeidhmítear na rialuithe iomchuí agus seirbhísí comhroinnte á gcur ar fáil don Roinn seo.

Comhlachtaí faoi choimirce

Déanann aonaid ainmnithe laistigh den Roinn maoirseacht ar chomhlachtaí faoi choimirce, faoi stiúir Príomhoifigeach agus le tacaíocht ón Aonad um Rialachas Corparáideach agus Earnála.

Is é bunús reachtach an chomhlachta a chinneann

- buntaca reachtach an chomhlachta, agus
- na ceanglais atá leagtha amach sa *Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú*, arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe na Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

Oibríonn an Roinn lena comhlachtaí faoi choimirce lena chinntiú go gcomhlíontar na coinníollacha maoirseachta atá leagtha amach sa Chód Cleachtais agus go bhfuil comhaontuithe láidre seachadta feidhmíochta, nó a gcomhaontuithe, i bhfeidhm le gach comhlacht. De réir mar is iomchuí, cinntíonn an Roinn go bhfuil maoluithe atá teoranta ó thaobh ama nó maoluithe iomlána ar ghnéithe den Chód Cleachtais comhaontaithe agus doiciméadaithe chun a ceanglais maidir le 'comhlíonadh nó míniú' a shásamh. Déantar foráil sa Chód Cleachtais do phlean corparáideach ilbhliantúil agus do phlean gnó

bliantúil. Ceadaíonn na pleananna seo, faoi seach straitéis chorparáideach fhoriomlán agus tosaíochtaí bliantúla a fhorbairt agus a chomhaontú leis an Roinn.

Le linn 2025, lean an Roinn lena próiseas athbhreithnithe foirmiúil lena n-áirítear comhlánú 'tuairisceáin dearbhaithe comhlíontachta' (CAR). Rinneadh an t-athbhreithniú sin chun dearbhú a thabhairt maidir lena mhéid a chloíonn comhlachtaí neamhthráchtála faoi choimirce na Roinne le croí-chomhpháirteanna an Chóid Cleachtais, agus chun dearbhuithe a thabhairt freisin maidir lena mhéid atá na comhlachtaí ag comhlíonadh oibleagáidí rialachais agus reachtúla atá ag teacht chun cinn. Baintear úsáid freisin as an ábhar rialachais a bhailítear tríd an CAR chun cur ar chumas na Roinne cineálacha cur chuige i leith cláir oibre rialachais amach anseo a mheas agus cleachtais laistigh de chomhlachtaí faoi choimirce a neartú i gcás ina saináithnítear laigí féideartha.

Laistigh den earnáil ardoideachais níos leithne, tá cóid chleachtais earnála atá ailínithe le creataí sonracha reachtaíochta agus rialála na n-ollscoileanna agus na n-institiúidí teicneolaíochta i bhfeidhm. Tá an t-athchóiriú ar shocruithe rialachais institiúide laistigh den earnáil ardoideachais leagtha amach san Acht um Údarás um Ard-Oideachas 2022.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Tá timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socruithe tuairiscithe curtha ar bun ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla curtha ar bun chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomh ceartaitheach iomchuí a chinntiú.
- Coiste Iniúchta chun comhairle a chur orm maidir le mo chuid freagrachtaí a chomhlíonadh maidir leis an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.
- Tá nósanna imeachta do na príomhphróisis ghnó uile doiciméadaithe agus tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Tá creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairiscithe rialta don bhainistíocht i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt dualgas mar aon le córas tarmligin agus cuntasachta.

- Tá córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a choinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú.
- Déanann an lucht bainistíochta sinsearaigh athbhreithniú rialta ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn an fheidhmíocht airgeadais i gcomparáid le réamh-mheastacháin.
- Feidhmíonn córas bainistíochta riosca laistigh den Roinn.
- Tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a áirithiú.
- Tá treoirlínte cuí maidir le rialú infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail ann.
- Cinntíonn an Roinn go ndírítear go cuí ar dhea-chleachtas ceannaigh agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha.

Iniúcháireacht Inmheánach agus an Coiste Iniúcháireachta

Tá feidhm iniúchta inmheánaigh ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, le tacaíocht ó sholáthraí seirbhíse seachtrach, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa. Tá a cuid oibre bunaithe ar anailís ar na rioscaí atá os comhair na Roinne agus tá a plean iniúchta bliantúil, arna fhaomhadh agamsa, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé mar aidhm ag an bplean iniúchta inmheánaigh, arna mhaoirsiú ag an gCoiste Iniúchta Inmheánaigh agus arna fhaomhadh ag an Ard-Rúnaí, príomhrialuithe na Roinne a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnta. Cuireadh ceithre iniúchadh i gcrích in 2025 agus cuireadh tús le hiniúchadh amháin eile. Ag eascairt as na hathbhreithnithe a rinneadh, cuireadh roinnt moltaí iniúcháireachta i bhfeidhm chun rialuithe a neartú agus chun dearbhú níos mó a thabhairt maidir leis an gcreat rialachais agus an córas rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm laistigh den Roinn.

Is é ról an Choiste Iniúchta ná athbhreithniú córasach leanúnach a sholáthar ar an timpeallacht rialaithe agus ar nósanna imeachta rialachais thar gach réimse gníomhaíochta a bhfuil an Roinn freagrach astu. Tacaíonn an Roinn seo leis an gCoiste Iniúchta i gcomhlíonadh a fhreagrachtaí, tá meas aici ar a neamhspleáchas agus geallann sí dóthain acmhainní a chur ar fáil chun cur ar chumas an Choiste Iniúchta a fheidhmeanna a chomhlíonadh i gceart.

Ciste Sóisialta na hEorpa

Tá an tAonad um Beartas agus Oibríochtaí Chiste Sóisialta na hEorpa agus an Chiste Eorpaigh um Choigeartú don Domhandú freagrach as beartas agus bainistiú Chiste Sóisialta na hEorpa (ESF) 2014–2020 agus Chiste Sóisialta na hEorpa Plus (ESF+) 2021–2027 in Éirinn, lena n-áirítear éilimh a phróiseáil.

Tá Údarás Iniúcháireachta ESF/ESF+ (AA), atá laistigh d'Aonad Iniúcháireachta Inmheánaí agus AE na Roinne Oideachais agus Óige, freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na cistí sin agus tá sé neamhspleách, ó thaobh feidhme de, ar Aonad Beartais agus Oibríochtaí ESF agus EGF na Roinne seo agus ar Údarás Bainistíochta agus Údarás Deimhniúcháin/Feidhm Chuntasaíochta ESF/ESF+.

Feidhmíonn na hiniúcháirí faoi údarás díreach an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe na Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin, i gcomhréir le téarmaí I.R. Uimh. 681/2023 agus I.R. Uimh. 694/2023 agus de réir chairt scríofa an AA féin. Tuairiscíonn an AA do Choiste Iniúcháireachta na Roinne seo agus don Choimisiún Eorpach maidir le seoladh a chláir iniúcháireachta.

Soláthar

Cinntíonn an Roinn go ndírítear go cuí ar dhea-chleachtas soláthair agus gach conradh á ndámhachtain agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha go léir. B'ionann an caiteachas ar earraí agus ar sheirbhísí gairmiúla agus ar sheirbhísí conraithe eile agus €3.94 milliún san iomlán in 2025.

Chuir an Roinn sonraí faoi cheithre chonradh neamhiomaíocha arbh fhiú breis agus €25,000 iad ar fáil sa tuairisceán bliantúil maidir le Ciorclán 40/2002 don Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe na Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chomhlíon an Roinn na treoirlínte cé is moite de chonradh amháin arbh fhiú breis agus €25,000 é, gan CBL san áireamh. Cuireadh an conradh cúig bliana i bhfeidhm i dtaca le réiteach comhroinnte párolla don earnáil BOO, agus ceadaíodh dhá shíneadh dhá bhliain. Cé go bhfuil an conradh fós i gcomhréir lena thréimhse ama bhunaidh, tá a luach conartha sáraithe aige faoi €788,203. Tharla sé seo mar gheall ar raon feidhme teoranta maidir le rialú athraithe sa chonradh agus an leathnú seirbhísí ina dhiaidh sin chun cohóirt focóirí breise laistigh den earnáil BOO a áireamh. Tá socruithe tairisceana iomaíche á n-ullmhú chun conradh ionaid a fháil.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Roinn a aithníonn príomhrioscaí agus a dhéanann iad a thuairisciú chomh maith leis na príomhghníomhartha a dhéantar chun déileáil leis na rioscaí sin agus, chomh fada is gur féidir, chun na rioscaí sin a mhoilliú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a aithníonn na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne agus tá siad seo aitheanta, measúnaithe agus grádaithe de réir a dtábhachta. Déanann úinéirí riosca an clár a nuashonrú agus déanann an Coiste Riosca athbhreithniú air go rialta. Úsáidtear torthaí na measúnaithe seo chun pleanáil a dhéanamh agus chun acmhainní a leithdháileadh ar bhealach go ndéantar cinnte de go bhfuil dóthain bainistíocht déanta orthu. Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú foirmiúil ar an gclár riosca le linn 2025.

Faireachán agus athbhreithniú leanúnach

Tá gnásanna foirmeálta curtha ar bun chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear na daoine sin atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh chomh maith leis an mbainistíocht agus an Bord Bainistíochta ar an eolas faoi aon lagaithe rialaithe, nuair is gá, ar bhealach tráthúil. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara, agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus aon easnaimh a shainaithnítear a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Tá nósanna imeachta ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Déanann obair na n-iniúcháirí seachtracha agus inmheánacha bonn eolais a chur faoin monatóireacht agus faoin athbhreithniú a dhéantar ar éifeachtúlacht an chórais rialú inmheánach airgeadais atá againn agus tá an bhainistíocht shinsearach sa roinn freagrach as forbairt agus as cothabháil an creat rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Slándáil TFC

Tá TFC mar chuid de shocrú seirbhíse comhroinnte leis an Roinn Oideachais agus Óige agus tá comhaontú, arna shíniú ag an dá Roinn, i bhfeidhm ina leagtar amach an creat maidir le seirbhísí TFC a sholáthar. Deimhníonn an Roinn Oideachais agus Óige a tiomantas láidir do shlándáil na gcóras TFC agus cuireann sí prótacail iomadúla chibearshlándála chun feidhme chun slándáil a córas agus a bonneagair TF a chosaint. Déantar na bearta seo a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn rialta.

Tacaíonn obair an Lárionaid Náisiúnta Cibearshlándála (NCSC) agus na Foirne Náisiúnta Freagartha do Theagmhais Slándála Ríomhaireachta leis na prótacail agus na bearta cibearshlándála. Cuireann an Fhoireann réamhrabhaidh, foláirimh agus fógraí ar fáil agus scaipeann sí faisnéis maidir le rioscaí agus teagmhais. Ina theannta sin, faigheann an Roinn Oideachais agus Óige tacaíocht ó thaobh saineolas slándála de ó roinnt eagraíochtaí tríú páirtí. Mar chuid den Straitéis Náisiúnta Cibearshlándála 2019-2024, d'fhorbair an NCSC, i gcomhar le hOifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais, bunchaighdeán cibearshlándála do TFC an Rialtais. Tá an caighdeán seo á chur i bhfeidhm ag an Roinn atá ag forbairt straitéis cibearshlándála bunaithe ar chomhairle agus treoir ón NCSC agus ó chomhairleoirí cibearshlándála eile.

Saincheisteanna maidir le rialú inmheánach airgeadais

Níor tugadh aon lagaithe sna rialuithe inmheánacha airgeadais faoi deara maidir le 2025 gur gá é a nochtadh sa Chuntas Leithreasa.

Colm O'Reardon

Oifigeach Cuntasaíochta

Taighde Breisoideachais agus Ardoideachais, Nuálaíocht agus Eolaíocht

18 Meán Fómhair 2026

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur faoi bhráid Dháil Éireann

Vóta 45 Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Rinne mé iniúchadh ar an gcuntas leithreasa do Vóta 45 Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2025 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

Is é mo thuairimse go gcuirtear i láthair go cuí

- sa chuntas leithreasa fáltais agus caiteachas Vóta 45 Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2025, agus
- gur ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitíúcháin.

An bonn leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) arna gcur i bhfeidhm ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Déantar cur síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar An Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta agus chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchta atá aimsithe agam leordhóthanach agus cuí chun bunús a chur le mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm as tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo.

Soláthar neamhchomhlíontach

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta in iúl sa ráiteas faoin rialú inmheánach airgeadais gur tharla cásanna ábhartha de neamhchomhlíonadh na rialacha náisiúnta soláthair i leith conarthaí a bhí i bhfeidhm sa bhliain 2025.

Breisoideachas agus oiliúint éifeachtach a chur ar fáil

Déantar iniúchadh i gCaibidil 28 de mo *Thuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí*, don bhliain 2025 ar an gcóras atá i bhfeidhm chun maoiniú don bhreisoideachas agus oiliúint a leithdháileadh agus a bhainistiú, d'fhonn a éifeachtacht a chinntiú.

Seamus Mac Cárthaigh

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

18 Meán Fómhair 2026

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil ón Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste

Freagrachtaí an Oifigeach Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as an méid seo a leanas

- an cuntas leithreasa a ullmhú i gcomhréir le halt 22 den Exchequer and Audit Departments Act, 1866
- a áirithiú go mbeidh an cuntas leithreasa i gcomhréir le ceanglais na Nósanna Imeachta um Airgeadas Poiblí ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin, agus le hordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin
- rialtacht na n idirbheart a áirithiú, agus
- cibé rialú inmheánach a chur chun feidhme a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun ullmhú an chuntais leithreasa a chumasú, saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de dheasca calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 d'Acht an Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993 iniúchadh a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa agus tuairisciú air sin do Dháil Éireann á rá cibé acu, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltas agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair i gceart sa chuntas.

Is é an cuspóir atá agam agus an t iniúchadh á dhéanamh dearbhú réasúnach a fháil maidir le cé acu atá nó nach bhfuil an cuntas leithreasa saor ó mhíríteas ábhartha de dheasca calaoise nó earráide. Tá dearbhú réasúnach ina ardleibhéal dearbhaithe, ach ní ráthaíocht atá ann go mbraithfear le hiniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta míráiteas ábhartha i gcónaí nuair is ann dó. Is féidir le míráitis eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ar bhonn aonair nó ar an gcomhiomlán, go bhféadfaí a mheas le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíocha úsáideoirí a dhéantar ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil ar feadh an iniúchta. Ar an dóigh sin,

- Sainiúim na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha a thabhairt ar an gcuntas leithreasa, agus déanaim measúnú air sin, cibé acu de dheasca calaoise nó earráide; dearaim agus feidhmím nósanna imeachta iniúcháireachta atá freagrach do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúcháireachta atá leordhóthanach agus iomchuí chun bonn a sholáthar le mo thuairim. Tá riosca níos mó ag baint le gan míráiteas ábhartha a thagann as calaois a bhrath ná ceann a thagann as earráid a bhrath, ós rud é gur féidir go mbeadh claonpháirteachas, brionnú, neamhghníomhartha intinneacha, mífhaisnéisí nó sárú ar rialú inmheánach i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha maidir leis an iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta atá iomchuí sna himthosca a dhearadh, ach ní dhéanaim amhlaidh chun tuairim a léiriú ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta um Airgeadas Poiblí* na Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta i leith, i measc ábhair eile, raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus torthaí iniúcháireachta suntasacha, lena n áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a shainaithníim le linn m'iniúchta.

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil ón Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste (ar ar leanúint)

Tuairiscím, mar eisceacht, más rud é, i mo thuairimse,

- Nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe uile a d'éiligh mé le haghaidh m'iniúchta, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun gur féidir iniúchadh a dhéanamh go fonnmhar agus i gceart ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais

I dtaca le mo thuairim ar an gcuntas leithreasa, ní chlúdaítear ráiteas an Oifigigh Cuntasaíochta maidir le rialú inmheánach airgeadais, ná ní chuirim in iúl aon chineál conclúide dearbhaithe maidir leis sin.

I dtaca le m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, ar an dóigh sin, breithniú a dhéanamh ar cé acu atá an fhaisnéis atá ann ar neamhréir ábhartha leis an gcuntas leithreasa nó leis an eolas a fhaightear ann le linn an iniúchta, nó más cosúil gur tugadh míráiteas ábhartha ina leith. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go dtagaim ar an gconclúid go bhfuil míráiteas ábhartha ann, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le fianaise eile a fháil faoi rialtacht idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Ceanglaítear orm a thuairisciú, faoi alt 3 den Acht um Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, má shainaithním aon chás ábhartha inarb amhlaidh nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na gcríoch atá beartaithe nó inarb amhlaidh nach raibh idirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Ceanglaítear orm freisin, faoi Acht 1993, tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as mo chuid iniúchtaí ar na cuntais leithreasa a mheasaim a bheith iomchuí. Sna cásanna sin, leis na tuarascálacha iniúcháireachta ar na cuntais leithreasa ábhartha tagraítear don chaibidil nó do na caibidlí ábhartha i mo *Thuarascáil bliantúil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí*.

Vóta 45 Breisoideachas agus Ardoideachas, Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht

Cuntas Leithreasa 2025

		2025		2024
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhir	Toradh iarbhir
		€000	€000	€000
Caiteachas ar chlár				
A	Forbairt scileanna			
	<i>Bunmhéid</i>	676,813		
	<i>Forlíontach</i>	(12,864)		
			663,949	648,394
B	Ardoideachas			617,176
	<i>Bunmhéid</i>	2,505,777		
	<i>Forlíontach</i>	115,192		
			2,620,969	2,631,469
C	Taighde, nuálaíocht agus eolaíocht			2,693,377
	<i>Bunmhéid</i>	379,088		
	<i>Forlíontach</i>	13,984		
			393,072	392,427
Ollchaiteachas				281,704
	<i>Bunmhéid</i>	3,561,678		
	<i>Forlíontach</i>	116,312		
			3,677,990	3,672,290
<i>Bain as</i>				3,592,257
D	Leithreasaí i gcabhair			
	<i>Bunmhéid</i>	77,746		
	<i>Forlíontach</i>	25,000		
			102,746	112,779
Glanchaiteachas				107,869
	<i>Bunmhéid</i>	3,483,932		
	<i>Forlíontach</i>	91,312		
			3,575,244	3,559,511
				3,484,388

Barrachas

Tá barrachas an mhéid a soláthraíodh thar an nglanmhéid a úsáideadh le géilleadh don Státchiste.

	2025	2024
	€	€
Barrachas atá le géilleadh	15,732,577	16,252,055

Colm O'Reardon

Oifigeach Cuntasaíochta

Taighde Breisoideachais agus Ardoideachais, Nuálaíocht agus Eolaíocht

18 Meán Fómhair 2026

Nótaí don Chuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2025

	2025	2024
	€000	€000
Costas an chláir	3,646,167	3,570,438
Pá	23,025	19,381
Neamhphá	3,098	2,438
Ollchaiteachas	3,672,290	3,592,257
<i>Bain as</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	112,779	107,869
Glanchaiteachas	3,559,511	3,484,388
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Laghdú ar réamhíocaíochtaí	788	
Méadú ar ioncam fabhráithe	(425)	
Méadú ar speansais fhabhráithe	2,697	
	3,060	2,799
Caiteachas díreach vótáilte	3,562,571	3,487,187
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	7,956	7,102
Measchíos	614	614
Glanhostas an chláir	3,571,141	3,494,903

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí comhghaolmhara na suimeanna a leanas i dtaca le Vóta 45 a tabhaíodh in áit eile.

	2025	2024
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	20	19
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais ar Scor	4,426	3,979
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	82	250
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	51	27
Vóta 20 Garda Síochána	294	265
Vóta 26 Oideachas agus an Óige	3,013	2,498
Vóta 43 Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais	31	29
Príomh-Chiste – pinsin aireachta	39	35
	7,956	7,102

Nóta 2 Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2025

	Nóta	2025 €000	2024 €000
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.1	39,506	38,872
Réamhíocaíochtaí	2.2	3,515	4,303
Ioncam fabhraithe	2.3	1,311	886
Iarmhéideanna dochair eile	2.4	540	487
		44,872	44,548
<i>Lúide</i>			
Dlíteanais reatha			
Speansais fabhraithe	2.5	5,665	2,968
Airgead AE le dáileadh	2.6	31,258	34,986
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.7	1,315	983
Glan-mhaoiniú Státchiste	2.8	7,473	3,390
		45,711	42,327
Glan-(dlíteanais)/sócmhainní reatha		(839)	2,221
Glan-(dlíteanais)/sócmhainní		(839)	2,221
Arna n-ionadú ag:			
Cuntas maoinithe stáit	2.9	(839)	2,221

2.1 Banc agus airgead tirim

amhail an 31 Nollaig	2025 €000	2024 €000
Iarmhéideanna PMG	39,506	38,872
	39,506	38,872

2.2 Réamhíocaíochtaí

amhail an 31 Nollaig	2025 €000	2024 €000
Ollscoil Teicneolaíochta an Oirdheiscirt (campas Phort Láirge)	3,311	4,214
Seirbhísí comhroinnte	136	31
ESF rChomhtháthú	28	29
Eile	40	29
	3,515	4,303

2.3 Ioncam fabhraithe

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ó institiúidí ardoideachais	1,305	872
Seirbhísí comhroinnte	6	14
	1,311	886

2.4 Iarmhéideanna dochair eile

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Cuntas fionraí thuarastail na foirne	516	446
Scéim na bPasanna Taistil	8	14
Feidhmeanna a aistriú	—	12
An Scéim um Rothaíocht chun na hOibre	6	7
Taisteal agus cothú	5	4
Íocaíochtaí gníomhaireachta	5	4
	540	487

2.5 Costais fabhraithe

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Cláir chaipitiúla	3,873	1,768
Fabhrú párolla	846	630
Pá saoire fabhraithe	499	353
Seirbhísí comhroinnte	125	153
Eile	322	64
	5,665	2,968

2.6 Airgead AE lena dháileadh

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
ESF PEIL, 2014 – 2020	31,258	31,258
ESF EIST, 2021 – 2027	—	3,728
	31,258	34,986

2.7 larmhéideanna creidmheasa eile

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	317	267
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	240	200
Cáin bhreisluacha	146	68
Muirear sóisialta uilíoch	58	54
Cáin iarchoimeádta seirbhísí gairmiúla	42	114
Cáin conarthaí ábhartha	11	278
Cáin réadmhaoine áitiúil	1	1
Aisíocaíocht tuarastail chuig ranna agus gníomhaireachtaí eile	—	1
	815	983
Fionraíocht		
Páirc Thaispeántas Modhanna Nua-Aimseartha Tógála	500	—
	1,315	983

2.8 Glanmhaoiniú Státhiste

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Barrachas atá le tabhairt suas	15,733	16,252
Deontas Státhiste neamhtharraingthe	(8,260)	(12,862)
Glan-mhaoiniú Státhiste	7,473	3,390
Arna n-ionadú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	39,506	38,872
larmhéideanna dochair: fionraíocht	540	487
	40,046	39,359
Creidiúnaithe		
Airgead AE le dáileadh	(31,258)	(34,986)
larmhéideanna creidmheasa eile	(1,315)	(983)
	(32,573)	(35,969)
	7,473	3,390

2.9 An cuntas maoinithe stáit

	Nóta	2025	2024
		€000	€000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		2,221	5,020
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar sna meastacháin	Cuntas	3,575,244	
Barrachas atá le tabhairt suas	Cuntas	(15,733)	
Glanvóta		3,559,511	3,484,388
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile	1.1	7,956	7,102
Míreanna neamhairgid - cíós barúlach	1	614	614
Glanchostas cláir	1	(3,571,141)	(3,494,903)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		(839)	2,221

2.10 Ceangaltais

	2025	2024
a) Ceangaltais fhoriomlána	€000	€000
amhail an 31 Nollaig		
Earraí agus seirbhísí a sholáthar	800	333
Mórchláir deontas caipitil ^a	244,743	259,372
Tionscadail chomhpháirtíochta poiblí príobháideacha	2,235,555	1,257,622
Iomlán na gceangaltas atá infhorfheidhmithe le dlí ^b	2,481,098	1,517,327

Nóta ^a Is iad na mórtionscadail chaipitil na tionscadail sin atá á mbainistiú agus á maoirsiú ag an Roinn.

^b Rinne an Roinn athbhreithniú in 2025 ar a modheolaíocht chun ceangaltais clár deontas neamhchaipitil agus caipitil a ríomh. Sna blianta roimhe seo, ríomhadh ceangaltais bunaithe ar an soláthar sna meastacháin athbhreithnithe. Tar éis athbhreithniú a dhéanamh agus de bhun na teorach maidir le Cuntais Leithreasa 2025, chinn an Roinn nach ionann íocaíochtaí a bhfuiltear ag súil lena ndéanamh sa bhliain féilire ina dhiaidh sin agus oibleagáid chonarthach íocaíocht a dhéanamh le heagraíocht nó comhlacht sonrach ag deireadh na bliana reatha. Baineadh na figiúirí comparáideacha do 2024 maidir le ceangaltais clár deontas neamhchaipitil agus caipitil mar gheall ar an modheolaíocht athbhreithnithe sin.

b) Mórchláir deontas caipitil

Cláir deontas caipitil lena mbaineann caiteachas iomlán de €20 milliún nó níos mó

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2024	Caiteachas in 2025	Ceangaltais tionscadail sa bhliain ina dhiaidh	Caiteachas iomlán ionchasach an tionscadail 2025	Caiteachas iomlán ionchasach an tionscadail 2024
	€000	€000	€000	€000	€000
Ceangaltais Ghniomhaireachta: caipiteal - foirgnimh					
B.16 TUS (Cúnach), céim 1 den fheistiú	21,493	2,779	—	24,272	24,544
C.5 Faireachlann Eorpach an Deiscirt	28,049	9,293	4,151	41,493	38,210
C.3 Taighde Éireann	343,536	81,515	196,592	621,643	587,363 ^a
C.5 Ollscoil Uladh, Doire ^b	—	—	44,000	44,000	—
	393,078	93,587	244,743	731,408	650,117

- Nóta ^a Rinneadh athbhreithniú ar an bhfigiúr maidir leis an gcaiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail in 2024 ó chuntais na bliana roimhe sin chun trí thionscadal a cuireadh i gcrích in 2024 a eisiamh anois.
- ^b Tionscnamh de chuid Chiste Oileán Comhroinnte. Ní raibh aon chaiteachas ann in 2025 toisc go bhfuil an tionscadal ag céim na pleanála.

Éagsúlachtaí suntasacha

Tugtar míniú thíos maidir le haon mhórtionscadal caipitil ar tháinig athrú de bhreis agus €1 milliún ar a chostas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail i gcomparáid le 2024.

C.5 Faireachlann Eorpach an Deiscirt

Méadú ar an gcaiteachas iomlán a bhfuiltear ag súil leis: €3.283 milliún

Léiríonn an méadú seo an táille ballraíochta bhliantúil chuig Faireachlann Eorpach an Deiscirt a aithnítear mar ghealltanais gach bliain nuair a fhoilsítear na meastacháin athbhreithnithe. Is mar gheall ar innéacsú lena gcoigeartaítear an táille bunaithe ar bhoilsciú a tharla an méadú freisin.

C.3 Taighde Éireann

Méadú ar an gcaiteachas iomlán a bhfuiltear ag súil leis: €34.28 milliún

Léiríonn an méadú sin dámhachtain a rinneadh faoin gclár Moil um Thaighde a Luathú i dtreo Tráchtálaithe, arna mhaoiniú trí Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, a cuireadh tús leis i mí na Bealtaine 2025.

Íocaíochtaí aonadacha tionscadal comhpháirtíochta poiblí príobháidí

Tá oibleagáidí ar an Roinn faoi cheithre chonradh ar leith chun bonneagar oideachais a dhearadh, a thógáil, a mhaoiniú, a chothabháil agus a oibriú faoin tsamhail Chomhpháirtíochta Poiblí Príobháidí (PPP).

Is socruithe struchtúrtha iad PPPanna idir comhlachtaí earnála poiblí agus infheisteoirí earnála príobháidí chun críche tionscadail bhonneagair a sheachadadh a bhainisteofaí murach sin trí shásraí traidisiúnta soláthair agus an caiteachas tógála go léir íoctha roimh ré. Íocann an Roinn na costais trí mhuirir aonadacha míosúla thar 25 bliain, ag tosú nuair a bheidh an tógáil críochnaithe.

Déanann an Roinn íocaíochtaí muirir aonadacha míosúla leis an infheisteoir ar gach tionscadal PPP oibríochtúil. Tá dhá eilimint san íocaíocht muirir aonadaigh: eilimint costais sheasta agus eilimint athraitheach (innéacsaithe) a athraíonn i gcomhréir leis an Innéacs Praghsanna do Thomhaltóirí – Gach Mír (CPI) nó leis an Innéacs Comhchuibhithe ar Phraghsanna do Thomhaltóirí (HCPI), de réir mar is iomchuí.

Sonraítear dáta athbhreithnithe innéacsaithe i ngach conradh. A luaithe a chinntear an fachtóir innéacsaithe, ríomhtar an muirear aonadach bliantúil trí na luachanna seasta agus athróg coigeartaithe a shuimiú.

Ainm an tionscadail CPP	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2024	Caiteachas in 2025	Ceangaltais infhorfheidhmithe de réir dlí le comhlíonadh sna blianta ina dhiaidh sin	Tionscadal iomlán in 2025	Tionscadal iomlán in 2024
	€000	€000	€000	€000	€000
Cuaid Ghráinseach Ghormáin	113,233	18,752	452,625	584,610	585,369
Bear I HEIPPP	34,919	24,804	672,023	731,746	728,281
Bear II HEIPPP ^{a,b}	—	—	1,034,025	1,034,025	—
Scoil Cheoil Chorcaí, MTU	152,687	8,831	60,860	222,378	222,326
Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann, MTU	167,676	6,412	16,022	190,110	190,161
	468,515	58,799	2,235,555	2,762,869	1,726,137

Nóta ^a Síníodh na conarthaí sa dara ráithe de 2025. Beidh na híocaíochtaí aonadacha dlite ó lár 2027.

^b Tá an PPP le haghaidh Institiúid Breisoideachais Cheatharlach san áireamh i mBeart 5 PPP le haghaidh Vóta 26 agus seoltar an muirear aonadach €1.648 milliún chucu ó Vóta 45.

Éagsúlachtaí suntasacha

Tugtar míniú thíos maidir le haon íocaíochtaí aonadacha ar tháinig athrú de bhreis agus €1 milliún ar an gcaiteachas iomlán ionchasach thar shaolré an tionscadail ina leith i gcomparáid le 2024.

Beart I HEIPPP

Tá an méadú €3.465 milliún ar íocaíochtaí aonadacha faoi Bheart 1 HEIPPP ann mar thoradh ar an athbhreithniú innéacsaithe, as ar eascair athbhreithniú ar na réamh-mheastacháin ríofa. Glacadh leis go mbeadh boilsciú 2% ann, ach b'ionann an boilsciú iarbhr agus 3.1%, rud a d'fhág gur tháinig méadú ar chostas an tionscadail le himeacht ama mar gheall ar an éifeacht charnach.

2.11 Dliteanais aibithe

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Meastachán ar dhliteanais aibithe nár urscaoileadh ag deireadh bliana	198	113

2.12 Dliteanais theagmhasacha

Ní raibh aon dliteanais theagmhasacha ar an Roinn in 2025. (2024: €162,000).

2.13 Tionchar athruithe ar bheartais chuntasaíochta

Ó 1 Eanáir 2024 amach, tá caighdeáin cuntasaíochta an rialtais lárnaigh (CGAS) á gcur i bhfeidhm ar bhonn céimnithe. Chun an t-aistriú chuig CGAS a éascú, deonaíodh maolú mar atá leagtha amach sa chuid maidir leis an ráiteas faoi bheartais chuntasaíochta i réamhrá an Oifigigh Cuntasaíochta.

Bhí an t-ionchar seo a leanas ag an gcur i bhfeidhm ar iarmhéid maoinithe an Stáit sa bhliain chuntais.

		2025	2024
	Nóta	€000	€000
Fabhrú párolla ^a	2.5	—	(630)
Fabhrú pá saoire ^a	2.5	—	(353)
		—	(983)

Nóta ^a CGAS 39A Sochair Fostaithe Cuid A

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Rinneadh caiteachas riaracháin a leagtar amach thíos a chionroinnt ar fud na gclár, chun costálacha iomlána an chláir a chur i láthair.

		2025	2024
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhír
		€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	24,728	19,381
ii	Taisteal agus cothú	602	388
iii	Oiliúint agus forbairt	231	184
iv	Seirbhísí oibríochtúla, soláthairtí agus trealamh éagsúil	990	840
v	Infheistíocht caipitil dhigitigh agus speansais TF	349	540
vi	Speansais áitribh	138	136
vii	Athbhreithnithe beartais, seirbhís chomhairliúcháin agus taighde	366	350
		27,404	21,819

Éagsúlachtaí suntasacha

Leagtar amach sna nótaí seo a leanas na cúiseanna leis na héagsúlachtaí suntasacha (+/- 25% agus €100,000 ar a laghad) i gcaiteachas riaracháin.

- v Infheistíocht chaipitil dhigiteach agus costais TF**

Soláthar sna meastacháin €349,000; toradh iarbhír €94,000

Bhí an laghdú €255,000 i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin ann go príomha mar gheall ar rósholáthar do chaiteachas reatha TF. Cuireann an Roinn Oideachais agus Óige seirbhísí TFC ar fáil don Roinn seo trí shocrú seirbhíse comhroinnte. Áirítear leithdháileadh sna meastacháin athbhreithnithe chun costais na seirbhísí sin a íoc, agus tá leithdháileadh breise ar fáil sa chás go dtiocfadh éilimh bhreise chun cinn. Ní raibh an leithdháileadh breise seo ag teastáil.
- vi Costais áitribh**

Soláthar sna meastacháin €138,000; toradh iarbhír €249,000

Tá an méadú €111,000 ann mar gheall ar mhéadú ar chíos agus ar chostais choimhdeacha d'fhoireann atá ar post thar lear.
- vii Athbhreithnithe beartais, seirbhísí comhairliúcháin agus taighde**

Soláthar sna meastacháin €366,000; toradh iarbhír €714,000

Tá an méadú €348,000 ann mar gheall ar éileamh níos airde ná mar a bhíodas ag súil leis ar sheirbhísí comhairliúcháin thar roinnt clár in 2025.

Clár A Forbairt Scileanna

		2025		2024
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhir	Toradh iarbhir
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá	10,097	9,279	7,952
A.2	Riarachán – neamhphá	1,089	1,248	1,001
A.3	Riarachán, caipiteal agus speansais ghinearálta SOLAS			
	<i>Bunmhéid</i>	30,164		
	<i>Forlíontach</i>	(82)		
		30,082	29,839	25,082
A.4	Tacaíochtaí fiontraíochta ón gCiste Sóisialta Eorpach (CSE) agus ón gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (EGF)	600	254	740
A.5	Deontais do SOLAS i leith gníomhaíochtaí breisoideachais agus oiliúna			
	<i>Bunmhéid</i>	589,221		
	<i>Forlíontach</i>	(12,422)		
		576,799	562,492	538,147
A.6	Deontas do Cháilíocht agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)			
	<i>Bunmhéid</i>	8,183		
	<i>Forlíontach</i>	500		
		8,683	8,683	8,079
A.7	Aoisliúntas d'iarfhoireann BOO (breisoideachas), FÁS, SOLAS agus AnCO			
	<i>Bunmhéid</i>	37,459		
	<i>Forlíontach</i>	(860)		
		36,599	36,599	36,175
		663,949	648,394	617,176

Éagsúlachtaí suntasacha

Léiríonn na nótaí seo a leanas na cúiseanna le héagsúlachtaí suntasacha in caiteachais ar chlár seachas riarachán (atá 5% ar a laghad +/- agus €100,000).

A.4 Tacaíochtaí fiontraíochta ón gCiste Sóisialta Eorpach (ESF) agus ón gCiste Eorpach um Choigeartú don Domhandú (EGF)

Soláthar sna meastacháin €600,000; toradh iarbhair €254,000

Bhí an laghdú €346,000 idir an meastachán bunaidh agus an toradh iarbhair ann go príomha mar gheall ar

- caiteachas níos ísle ar mheastóireacht chlár EIST, a athsceidealadh go dtí 2026;
- costais laghdaithe a bhain leis an gcóras eCohesion, rud a léiríonn muirir cheadúnaithe agus tacaíochta níos ísle de réir mar atá deireadh á chur leis an gcóras; agus
- caiteachas níos ísle ar ghníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, toisc gur ceannaíodh níos lú ábhar poiblíochta brandáilte.

A.6 Deontas do Cháilíocht agus Cáilíochtaí Éireann (QQI)

Soláthar sna meastacháin €8.183 milliún; toradh iarbhair €8.683 milliún

Bhí an méadú €500,000 idir an meastachán bunaidh agus an caiteachas iarbhair ann go príomha mar gheall ar

- líon níos airde daoine den fhoireann shinsearach a chuaigh ar scor ná mar a bhíodhas ag súil leis, rud a raibh costais bhreise €300,000 mar thoradh air.
- Cuireadh tús le próiseas an Mharc Oideachais Idirnáisiúnta (IEM) i mí Mheán Fómhair 2024. Ós rud é gurbh í 2025 an chéad bhliain dá chur chun feidhme agus athbhreithneoirí nuacheaptha i mbun na hoibre, bhí na costais ghaolmhara níos airde ná mar a bhí beartaithe, agus b'ionann iad agus €200,000.

Faomhadh meastachán forlíontach €500,000 chun an méadú ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo a chumhdach.

Clár B Ardoideachas

		2025		2024 ^a
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhir	Toradh iarbhir
		€000	€000	€000
B.1	Riarachán – pá	11,558	11,165	9,090
B.2	Riarachán – neamhphá	1,260	1,502	1,143
B.3	Deontais le haghaidh speansais ghinearálta an Údaráis um Ard-Oideachas			
	<i>Bunmhéid</i>	18,162		
	<i>Forlíontach</i>	(8)		
		18,154	18,037	13,400
B. 4	Deontais reatha ghinearálta d'ollscoileanna, d'institiúidí teicneolaíochta agus d'institiúidí ardoideachais ainmnithe eile			
	<i>Bunmhéid</i>	1,468,309		
	<i>Forlíontach</i>	79,000		
		1,547,309	1,556,309	1,621,131
B. 5	Seirbhísí comhroinnte			
	<i>Bunmhéid</i>	44,260		
	<i>Forlíontach</i>	(1,509)		
		42,751	39,135	35,990
B. 6	Ospidéal Fiaclóireachta Bhaile Átha Cliath (deontas)			
	<i>Bunmhéid</i>	15,439		
	<i>Forlíontach</i>	1,000		
		16,439	16,434	15,381
B. 7	Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath (deontas)			
	<i>Bunmhéid</i>	9,244		
	<i>Forlíontach</i>	503		
		9,747	9,747	8,861
B. 8	Ceol-Acadamh Ríoga na hÉireann (deontas)	4,997	4,997	4,513
B. 9	Deontais d'institiúidí tríú leibhéal áirithe	9,444	8,544	10,184
B. 10	Aoisliúntas d'iarfhoireann ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta			
	<i>Bunmhéid</i>	261,450		
	<i>Forlíontach</i>	38,600		
		300,050	299,194	255,021

		2025		2024 ^a
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhír	Toradh iarbhír
		€000	€000	€000
B. 11	Tacaíochtaí do mhic léinn agus speansais ghaolmhara			
	<i>Bunmhéid</i>	409,721		
	<i>Forlíontach</i>	(8,470)		
		401,251	404,052	363,885
B. 12	Costais comhpháirtíochta poiblí príobháidí			
	<i>Bunmhéid</i>	70,000		
	<i>Forlíontach</i>	(6,019)		
		63,981	64,200	74,713
B. 13	Gníomhaíochtaí AE, idirnáisiúnta, thuaidh/theas			
	<i>Bunmhéid</i>	8,599		
	<i>Forlíontach</i>	8,200		
		16,799	15,941	12,854
B. 14	Gníomhaireacht Forbartha		5,226	4,953
	Ghráinseach Ghormáin			
B. 15	Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha			
	<i>Bunmhéid</i>	7,807		
	<i>Forlíontach</i>	(500)		
		7,307	6,051	3,020
B. 16	Bonneagar tríú leibhéal			
	<i>Bunmhéid</i>	160,301		
	<i>Forlíontach</i>	4,395		
		164,696	171,606	194,517
		2,620,969	2,631,469	2,628,656

Nóta ^a Aistríodh iar-fho-cheannteideal B.12 Gníomhaíochtaí taighde (2024: €64.721 milliún) chuig Clár C in 2025. Athshonraíodh caiteachas iomlán 2024 anseo, gan caiteachas B.12 san áireamh.

Éagsúlachtaí suntasacha

Léiríonn na nótaí seo a leanas na cúiseanna le héagsúlachtaí suntasacha in caiteachais ar chláir seachas riarachán (atá 5% ar a laghad +/- agus €100,000).

B.4 Deontais reatha ghinearálta d'ollscoileanna, d'institiúidí teicneolaíochta agus d'institiúidí ardoideachais ainmnithe eile

Soláthar sna meastacháin €1.468 billiún; toradh iarbhír €1.556 billiún

Tharla an méadú de €88 milliún i gcomparáid leis an soláthar meastacháin go príomha mar gheall ar chostais a bhain leis na nithe seo a leanas.

- €61.5 milliún do chostais pá a eascraíonn as an gcomhaontú pá Móiminteam Tógála.
- €11.6 milliún chun tacaíochtaí breise le táillí teagaisc ardoideachais a chur ar fáil.
- €9 milliún i dtreo na chéad tráthchoda de tháillí in aisce 2025/26.
- €3.1 milliún i dtreo chostais na gconarthaí do chomhairleoirí poiblí amháin.
- €2.8 milliún chun áiteanna breise sláinte agus cúraim shóisialta a mhaoiniú.

Rinneadh soláthar do mhéaduithe ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo trí mheastachán forlíontach €79 milliún, chomh maith le haistriú €9 milliún ó choigilteas ar chaiteachas reatha.

B.5 Seirbhísí comhroinnte

Soláthar sna meastacháin €44.260 milliún; toradh iarbhír €39.135 milliún

Tharla an laghdú €5.125 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin go príomha toisc nach ndearna tionscadail chaipitil TFC an dul chun cinn a réamh-mheasadh ar dtús. Ina theannta sin, mar thoradh ar athbhreithniú ar an gcur chuige maidir le huasghrádú chóras deontas SUSI a sholáthar, bhí an caiteachas deiridh in 2025 níos ísle.

Rinneadh meastachán forlíontach €1.509 milliún, chomh maith le haistriú €3.616 milliún, a ath-leithdháileadh laistigh den Vóta.

B.6 Ospidéal Fiaclóireachta Bhaile Átha Cliath

Soláthar sna meastacháin €15.439 milliún; toradh iarbhír €16.434 milliún

Tharla an méadú €995,000 idir an meastachán bunaidh agus an toradh iarbhír go príomha mar gheall ar chostais aoisliúntais a bhain le cnapshuimeanna aonuaire in 2025 agus ar chostais bhreise pá a bhain le conarthaí do chomhairleoirí poiblí amháin.

Rinne meastachán forlíontach €1 milliún soláthar do mhéaduithe ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo.

B.7 Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath (deontas)

Soláthar sna meastacháin €9.244 milliún; toradh iarbhír €9.747 milliún

Tharla an méadú €503,000 idir an meastachán bunaidh agus an toradh iarbhír a go príomha mar gheall ar líon níos airde daoine a chuaigh ar scor le linn 2025 ná mar a bhíodhas ag súil leis.

Rinne meastachán forlíontach €503,000 soláthar do mhéaduithe ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo.

B.9 Deontais d'institiúidí tríú leibhéal áirithe

Soláthar sna meastacháin €9.444 milliún; toradh iarbhair €8.544 milliún

Thárla an laghdú €900,000 idir an meastachán bunaidh agus an toradh iarbhair toisc nár theastaigh ach 82% den leithdháileadh a faomhadh do 2025 chun costas na mac léinn a bhí incháilithe do tháillí in aisce a íoc. Mar thoradh ar an éileamh níos ísle ná mar a bhíodhas ag súil leis ar dheontais, rinneadh coigilteas €900,000 laistigh de leithdháileadh 2025.

B.10 Aoisliúntas d'iarfhoireann ollscoileanna agus institiúidí teicneolaíochta

Soláthar sna meastacháin €261.450 milliún; toradh iarbhair €299.194 milliún

Thárla an méadú €37.744 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar

- maoiniú breise a theastaigh chun ceangaltais phinsin na n-ollscoileanna sa bhliain a chomhlíonadh, rud a d'fhág go ndearnadh leithdháileadh forlíontach €33.5 milliún; agus
- méadú €4.2 milliún ar chostais phinsin na n-ollscoileanna teicneolaíochta mar gheall ar líon níos airde daoine a chuaigh ar scor ná mar a réamh-mheasadh, mar aon le méaduithe ar mheánchostas íocaíochtaí pinsin agus cnapshuime.

Rinne meastachán forlíontach €38.6 milliún soláthar do mhéaduithe ar an gcaiteachas a rabhtas ag súil leis faoin bhfo-cheannteideal seo.

B.12 Costais comhpháirtíochtaí poiblí-príobháideacha

Soláthar sna meastacháin €70 milliún; toradh iarbhair €64.2 milliún

Thárla an laghdú €5.8 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin go príomha toisc go raibh na hasbhaintí ón muirear aonadach níos airde ná mar a bhíodhas ag súil leis. Déantar na hasbhaintí sin nuair nach mbíonn spás ar fáil lena úsáid nó nuair a bhíonn feidhmíocht seirbhíse faoi bhun na gcaighdeán conarthach. Laghdaíonn an dá chás an tsuim atá iníoctha faoin muirear aonadach. Ina theannta sin, bhí tearc-chaitheamh €2.65 milliún ann ar chostas measta Bheart 2 HEIPPP toisc nár tháinig na muirir forbartha ná muirir Uisce Éireann chun cinn mar a bhíodhas ag súil leis.

B.13 Gníomhaíochtaí AE, idirnáisiúnta, thuaidh/theas

Soláthar sna meastacháin €8.599 milliún; toradh iarbhair €15.941 milliún

Thárla an méadú €7.342 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin go príomha mar gheall ar an maoiniú breise a bhí ag teastáil le haghaidh tacaíochtaí a cuireadh ar fáil do dhaoine a thairbhíonn de chosaint shealadach in institiúidí ardoideachais na hÉireann.

Rinne meastachán forlíontach €8.2 milliún soláthar do mhéaduithe ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo.

B.14 Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Ghormáin

Soláthar sna meastacháin €5.226 milliún; toradh iarbhair €4.555 milliún

Thárla an laghdú €671,000 i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin go príomha toisc gur thóg an earcaíocht níos faide ná mar a bhíodhas ag súil leis, agus mar gheall ar an tionchar a bhí ag baill foirne a d'fhág an Gníomhaireacht. Caitheadh an leithdháileadh neamhphá ina iomláine.

B.15 Deontais agus seirbhísí ilghnéitheacha

Soláthar sna meastacháin €7.807 milliún; toradh iarbhir €6.051 milliún

Léiríonn an laghdú €1.756 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin coigilteas €2.2 milliún toisc nach raibh gá le maoiniú teagmhasach. Rinneadh an coigilteas sin a fhritháireamh le méadú €444,000 ar chaiteachas thar dhá mhír: áiteanna breise leighis in ollscoileanna i dTuaisceart Éireann agus an tionscadal Build Digital, atá á bhainistiú ag Gníomhaireacht Forbartha Ghráinseach Ghormáin.

B.16 Bonneagar tríú leibhéal

Soláthar sna meastacháin €160.301 milliún; toradh iarbhir €171.606 milliún

Thárla an méadú €11.305 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar ath-leithdháileadh agus athphróifiliú caiteachais chaipitil a bhí beartaithe faoi fho-cheannteidil chaipitil eile chun freastal ar na héilimh faoin gClár Gníomhachtaithe um Oideachas Cúraim Sláinte agus faoin gClár Cóiríochta do Mhic Léinn faoi Fho-cheannteideal B.16 Bonneagar tríú leibhéal. Rinneadh é sin nuair ba léir nach raibh na tionscadail chaipitil faoi fho-cheannteidil eile ag dul ar aghaidh sách tapa chun an maoiniú a eisíoc in 2025.

Clár C Taighde, Nuálaíocht agus Eolaíocht

		2025		2024
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhír	Toradh iarbhír
		€000	€000	€000
C.1	Riarachán – pá		3,073	2,581
C.2	Riarachán – neamhphá		327	347
C.3	Clár forbartha eolaíochta agus teicneolaíochta			2,339
	<i>Bunmhéid</i>	324,199		
	<i>Forlíontach</i>	6,129		
		330,328	330,327	299,426 ^a
C.4	Clár taighde in institiúidí tríú leibhéal	44,142	46,541	35,303 ^a
C.5	Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta			
	<i>Bunmhéid</i>	7,297		
	<i>Forlíontach</i>	7,855		
		15,152	12,625	9,057
C.6	Costais dlí agus seirbhísí eile (lena n-áirítear Fóram Eolaíochta Domhanda)	50	6	6
		393,072	392,427	346,425

Nóta ^a Aistríodh caiteachas iar-fho-cheannteidil B.12 Gníomhaíochtaí taighde chuig fo-cheannteideal C.3 An clár forbartha eolaíochta agus teicneolaíochta agus chuig fo-cheannteideal C.4 Clár taighde in institiúidí tríú leibhéal le haghaidh 2025. Chun críocha comparáide, roinneadh caiteachas €64.721 milliún faoi B.12 in 2024 chun €49.35 milliún (76%) a leithdháileadh ar C.3 agus €15.371 milliún (24%) a leithdháileadh ar C.4.

Éagsúlachtaí suntasacha

Léiríonn na nótaí seo a leanas na cúiseanna le héagsúlachtaí suntasacha in caiteachais ar chláir seachas riarachán (atá 5% ar a laghad +/- agus €100,000).

C.4 Clár taighde in institiúidí tríú leibhéal

Soláthar sna meastacháin €44.142 milliún; toradh iarbhír €46.541 milliún

Thárla an méadú €2.399 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar an ngá le seirbhís eatramhach a mhaoiniú chun acmhainní ríomhaireachta agus sonraí a chothabháil tar éis do bharánta an ríomhaire ardfheidhmíochta dul in éag. Faoin socrú sealadach sin, ní mór do nuálaithe Éireannacha rochtain a fháil ar shárriomhaire Lucsamburg. Rinneadh soláthar do mhéaduithe ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo trí aistriú €2.399 milliún ó choigilteas.

C.5 Síntiúis le heagraíochtaí idirnáisiúnta

Soláthar sna meastacháin €7.297 milliún; toradh iarbhír €12.625 milliún

Thárla an méadú €5.328 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin go príomha mar gheall ar chostais bhreise a bhaineann le ballraíocht na hÉireann i bhFaireachlann Eorpach an Deiscirt (ESO), lena n-áirítear réamhíocaíochtaí den ranníocaíocht speisialta a gealladh tráth aontachais na hÉireann. Rinne meastachán forlíontach €7.855 milliún soláthar don mhéadú ar chaiteachas faoin bhfo-cheannteideal seo. Bhí tearc-chaitheamh €2.5 milliún ann a bhain le maoiniú imfhálaithe do thionscadal de chuid Chiste Oileán Comhroinnte le haghaidh Ollscoil Uladh, Doire. D'fhan an tionscadal ag céim na pleanála agus ní raibh aon chaiteachas ann in 2025.

Nóta 4 Fáltais agus Ioncam

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2025		2024
		Soláthar sna meastacháin		Réadaithe
		€000	€000	€000
D.1	Ranníocaí aoisliúntais		570	830
D.2	Fáltais CSE, CECD agus fáltais eile ón AE		1,637	1,637
D.3	Ranníocaíochtaí aoisliúntais breise			
	<i>Bunmhéid</i>	70,589		
	<i>Forlíontach</i>	21,000		
			91,589	98,586
D.4	Ilghnéitheach			
	<i>Bunmhéid</i>	4,950		
	<i>Forlíontach</i>	4,000		
			8,950	11,726
			102,746	112,779
				107,869

Éagsúlachtaí suntasacha

Leagtar amach sna nótaí seo a leanas na cúiseanna le hathruithe suntasacha sna leithreasaí-i-gcabhair (laghad nó méadú de 5% ar a laghad agus €100,000).

D.1 Ranníocaíochtaí aoisliúntais

Soláthar sna meastacháin €570,000; réadaíodh €830,000

Tháinig an méadú €260,000 i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin chun cinn mar gheall ar mhéadú ar líon na mball foirne agus ar thionchar na ndámhachtainí pá in 2025.

D.3 Ranníocaíochtaí breise aoisliúntais

Soláthar sna meastacháin €70.589 milliún; réadaíodh €98.586 milliún

Tháinig an méadú €27.997 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin chun cinn mar gheall ar mhéaduithe ar líon na mball foirne agus ar an tionchar a bhí ag comhaontuithe pá Building Momentum ar phá. Coigeartaíodh an soláthar sna meastacháin in 2026.

Cuireadh meastachán forlíontach €21 milliún ar fáil don fho-cheannteideal seo chun soláthar a dhéanamh do mhéadú ar na leithreasaí a fuarthas.

D.4 Ilghnéitheach

Soláthar sna meastacháin €4.950 milliún; réadaíodh €11.726 milliún

D'eascair an méadú €6.776 milliún i gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin go príomha as ranníocaíocht €4.1 milliún ó TU Bhaile Átha Cliath le muirir aonadacha PPP Ghráinseach Ghormáin, a bhí níos airde ná mar a próifílóidh. Ina theannta sin, fuarthas aisíocaíocht ón Údarás um Ard-Oideachas agus tháinig méadú ar fháltais ó chuntais dhíomhaoiné.

4.2 Ioncam an Vóta

Is ionann na leithreasaí-i-gcabhair agus suimeanna airgid a fuarthas sa bhliain. Léiríonn Ioncam an Vóta ioncam a bhaineann le gníomhaíocht na bliana, bunaithe ar an bprionsabal um fhabhrú.

	2025
	€000
Ioncam ó idirbhearta neamh-mhalartaithe	
Deontas Príomh-Chiste	3,559,511
Maoiniú ón AE	1,637
Maoiniú ó chuntais dhíomhaoine	1,421
Ranníocaí aoisliúntais	99,849
Ioncam ó idirbhearta malartaithe	
Ioncam úis	6
Ioncam eile	
Ranníocaíocht TU Bhaile Átha Cliath le costais PPP	7,701
Aisíocaíocht deontais ón Údarás um Ard-Oideachas	1,197
Ilghnéitheach	1,407
Ioncam iomlán	3,672,729
Arna léiriú ag	
Iomlán an leithreasa i gcabhair (nóta 4.1)	112,779
Méadú ar ioncam fabhráithe	425
Deontas Príomh-Chiste	3,559,511
Ús bainc faighte	14
	3,672,729

4.3 Fáiltais bhreise iníoctha leis an Stáitchiste

	2025	2024
	€000	€000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	—	75
Maoiniú nár caitheadh a fháil ar ais	523	1,855
Aistrithe chuig an Stáitchiste	(523)	(1,930)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	—	—

Nóta 5 Foireann agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe (coibhéisí lánaimseartha)

Amhail an 31 Nollaig	2025	2024
Roinn	316	285
Leibhéal treasach ^a	30,340	29,285
Gníomhaireachtaí eile	761	742
Líon na mball foirne ag deireadh bliana	31,417	30,312

Nóta ^a Léiríonn sé seo poist bhunmhaoinithe amháin.

5.2 Pá ^a

Luach saothair fhoireann na Roinne

	2025	2024
	€000	€000
Pá	20,685	17,499
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	233	184
Liúntais eile	2	2
Ragobair	36	27
ÁSPC an fhostóra	2,069	1,669
	23,025	19,381

Nóta ^a Léirítear figiúr iomlán an phá faoi Nóta 3 agus déantar é a dháileadh freisin ar fho-cheannteidil A.1, B.1 agus C.1.

Luach saothair fhoireann na gníomhaireachta

	2025	2024
	€000	€000
Pá	65,156	60,923
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	359	368
Liúntais eile	82	77
Ragobair	8	10
ÁSPC an fhostóra	6,553	5,985
Pá iomlán	72,158	67,363

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair is airde	
			2025 €	2024 €
Foireann na Roinne				
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	25	8	21,494	29,596
Liúntais eile	1	—	2,154	2,384
Ragobair	9	—	9,265	7,507
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	2	1	10,627	12,597
Foireann na gníomhaireachta ^a				
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	41	12	27,299	25,334
Liúntais eile	101	—	1,260	1,216
Ragobair	5	—	3,159	3,464
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	20	8	28,047	26,068

Nóta ^a Baineann sonraí liúntais agus íocaíochtaí ragoibre sa tábla seo le baill foirne atá fostaíthe ag gníomhaireachtaí a fhaigheann maoiniú ón Roinn seo.

5.4 Socruithe luach saothair eile

Rinneadh triúr státseirbhíseach a bhí ar scor agus a raibh pinsean státseirbhíse á fháil acu a athfhostú ar bhonn táille ar chostas iomlán €6,000. Bhí na híocaíochtaí a rinneadh ag teacht le prionsabail an Achta um Sheirbhís Phoiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012.

Áirítear sa chuntas seo caiteachas €89,864 i leith oifigigh amháin a d'fhóin lasmuigh den Roinn ar feadh 2025 ar fad agus ar íoc an Roinn a thuarastal.

Ní áirítear sa chuntas seo caiteachas i leith cúigear oifigeach a d'fhóin lasmuigh den Roinn ar feadh 2025 ar fad nó ar feadh cuid di agus ar íoc na comhlachtaí ábhartha a dtuarastail. Ní áirítear sa chuntas seo caiteachas i leith oifigigh amháin a d'fhóin laistigh den Roinn ar feadh cuid de 2025 agus ar íoc an eagraíocht óna raibh an t-oifigeach ar iasacht a thuarastal.

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

amhail an 31 Nollaig	Líon na bhfaighteoirí	2025 €	2024 €
Ró-íocaíochtaí	20	41,855	45,498
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	3	7,444	7,451

Aistríodh cúig phlean aisghabhála ró-íocaíochtaí i leith cúigear, arbh fhiú €4,751 iad, chuig an Roinn in 2025.

5.6 Téarfa / iomarcaíocht

Le linn 2025, fuair ball foirne amháin íocaíocht scoir €18,238.

5.7 Bandaí pá fostaithe na Roinne

Seo a leanas líon na bhfostaithe de chuid na Roinne arbh ionann a sochair fostaíochta iomlána don bhliain airgeadais agus suim idir €20,000 agus €59,999, agus an líon i ngach banda €10,000 ó €60,000 aníos. Áirítear bunphá, liúntais agus ragobair sna sochair sin, ach ní áirítear ÁSPC ná costais phinsin an fhostóra iontu.

Bandaí pá (€)		Líon fostaithe	
Ó	Go	2025	2024
20,000	59,999	156	150
60,000	69,999	52	45
70,000	79,999	25	22
80,000	89,999	28	21
90,000	99,999	19	14
100,000	109,999	10	11
110,000	119,999	17	9
120,000	129,999	6	2
130,000	139,999	4	2
140,000	149,999	—	1
150,000	159,999	—	—
160,000	169,999	1	1
170,000	179,999	—	1
180,000	189,999	3	2
190,000	229,999	—	—
230,000	239,999	—	1
240,000	249,999	1	—

5.8 Luach saothair agus sochair an Oifigigh Chuntasaíochta

	2025	2024
	€000	€000
Bunphá	245	237
	245	237

Ní áirítear luach na sochar scoir thuas. Tá an tOifigeach Cuntasaíochta ina chomhalta de Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí le haghaidh seirbhísigh phoiblí a ceapadh tar éis an 1 Eanáir 2013. Ní théann a theidlíocht ar shochair phinsin thar théarmaí caighdeánacha na scéime sin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Cúiteamh agus costais dhlíthiúla

Íocaíochtaí/costais íoctha ag an Roinn

B’ionann na costais dlí iomlána a thabhaigh an Roinn in 2025 agus €361,737.

Áirítear san fhigiúr iomlán thuas an cúiteamh agus na costais dlí a íocadh le linn 2025 i leith cásanna a bhfuil nó a raibh baint ag an Roinn leo.

Costais charnacha cásanna críochnaithe – costais arna n-íoc ag an Roinn

B’ionann costais charnacha na gcásanna dlí críochnaithe a d’íoc an Roinn in 2025 agus €76,347.

Íocaíochtaí arna ndéanamh ag Oifig Phríomh-Aturnae an Stáit

Le linn na tréimhse, níor íoc Oifig Phríomh-Aturnae an Stáit aon chostais ná táillí dlí i leith cásanna dlí a raibh baint ag an Roinn leo.

6.2 Calaois agus calaois amhrasta

Níor sainaithníodh aon chás calaoise sa Roinn, aon chalaois amhrasta ná aon neamhrialtacht amhrasta in 2025 ná in 2024.

6.3 Díscríobhanna

Níor tháinig aon díscríobhanna chun cinn in 2025 ná in 2024.

6.4 Costais eadrána agus idir-réitigh

Níor tháinig aon chostais eadrána ná idir-réitigh chun cinn in 2025 ná in 2024.

6.5 Maoiniú ón AE

Admhálacha ó Chiste Sóisialta na hEorpa (CSE) 2025

Tá sonraí faoi mhaoiniú AE a fuarthas le linn 2025 chuig leithreasáí i gcabhair sa tábla thíos.

	2025	2024
	€000	€000
Catagóir maoinithe AE		
D2.1 CSE íoctha	1,423	1,423
D2.1 CSE neamh-íoctha	214	214
	<u>1,637</u>	<u>1,637</u>

Ní bhfuarthas aon fháltais isteach sa Vóta ón gClár um Infhostaitheacht, Cuimsiú agus Foghlaim (PEIL) 2014–2020, ar clár é atá cómhaoinithe ag Ciste Sóisialta na hEorpa, toisc go raibh 97% den leithdháileadh faighte cheana féin. Déanfar an fuilleach a dháileadh nuair a bheidh dúnadh foirmiúil an chlár i gcrích.

D'fhaomh an Coimisiún Eorpach agus an Chomh-aireacht, le linn na ceathrú ráithe de 2022, an clár cómhaoinithe faoi Chiste Sóisialta na hEorpa Plus (ESF+) don tréimhse 2021-2027, Fostaíocht, Cuimsiú, Scileanna agus Oiliúint (EIST). D'fhaomh Coiste Faireacháin EIST an plean cur chun feidhme don chéad tráinse gníomhaíochtaí, rud a chuir ar chumas fáltais réamh-mhaoinithe a dháileadh. Áirítear leis sin €1.637 milliún do DFHERIS bunaithe ar fháltais réamh-mhaoinithe a fuarthas ón gCoimisiún Eorpach.

Forléargas ar Chlár CSE um Infhostaitheacht, Cuimsiú agus Foghlaim 2014–2020: an staid ag deireadh 2025

	Ciste Sóisialta na hEorpa (CSE) €000	Tionscnamh Fostaíochta don Aos Óg (YEI) €000	Imoibriú AE €000	Iomlán €000
Leithdháileadh 2014-2020	484,516	68,145	141,604	694,265
Admhálacha suas go deireadh 2024	484,516	68,145	140,693	693,354
Fáltais in 2025	—	—	—	—
Admhálacha suas go deireadh 2025	484,516	68,145	140,693	693,354
Mar % de leithdháileadh 2014-2020	100%	100%	99.5%	99.8%

Forléargas ar Chlár ESF+ um Fhostaíocht, Cuimsiú, Scileanna agus Oiliúint 2021–2027: an staid ag deireadh 2025

	€000	
Leithdháileadh 2021-2027	508,380	
Admhálacha suas go deireadh 2024	25,365	
Fáltais 2025		
Fáltais réamh-mhaoinithe	2,542	
Iarratais ar fostaíocht	39,531	
Iarmhéid i leith 2021–2024	—	
Admhálacha iomlána in 2025	42,073	
Admhálacha suas go deireadh 2025	67,438	
Mar % de leithdháileadh 2021–2027	13%	
Dáileadh fháltais Chlár EIST	2025	2024
	€000	€000
An Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta	2,300	2,265
An Roinn Dlí agus Cirt, Gnóthaí Baile agus Imirce	3,492	14,337
An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus an Ghaeltacht	38,784	2,400
An Roinn Coimirce Sóisialaí	1,055	1,700
An Roinn Oideachais agus Óige	171	163
Iomlán	45,802	20,865

6.6 Maoiniú AE a dhíriú chuig comhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne

Chomh maith le maoiniú deontas ón Vóta, léirítear thíos cúnamh díreach AE do chomhlachtaí faoi choimirce na Roinne.

	2025	2024
	€000	€000
Comhlacht faoi choimirce		
an tÚdarás um Ard-Oideachas	21,392	16,230
An Chomhairle um Thaighde in Éirinn	—	240
Léargas	37,500	33,617
Dearbhú Cáilíochta agus Cáilíochtaí Éireann	32	390
SOLAS	21	30
	58,945	50,507

Comhlacht faoi choimirce

Údarás Ard-Oideachais
An Chomhairle um Thaighde in Éirinn
Léargas

Dearbhú Cáilíochta agus
Cáilíochtaí Éireann

SOLAS

Cuspóir an mhaoinithe

Cur chun cinn agus riaradh an chlár Erasmus+. HERA agus an Clár Dorothy.

Erasmus+, ESC, NCGE, táillí bainistíochta agus maoiniú tionscadail.

Is é QQI an pointe teagmhála náisiúnta le haghaidh NARIC agus EUROPASS agus faigheann sé maoiniú as an méid a chuireann sé lena dtionscnaimh.

Gníomhaireacht AE CEDEFOP.

6.7 Ús ar íocaíocht dhéanach

	2025	2024
	€000	€000
Glan-ús iomlán íochta	1	1